

Strach z teroristických útoků

Téma: Ministr kultury
26.11.2015 21:30 ČT 1 Zpráva

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Máte slovo. Hezký večer, milí diváci. Nebezpečí terorismu se přiblížilo k našim hranicím, prohlásil především prezident Miloš Zeman. A dodal. Je naivní domnívat se, že neexistuje souvislost mezi migrační vlnou a terorismem. Jsou tedy pro bezpečnost v Evropě skutečně rizikem uprchlíci? Anebo mají pravdu ti evropští politici, kteří tvrdí, že v reakci na pařížské útoky nesmíme začít odmítat běžence? A je Evropská unie schopna garantovat vám bezpečnost? I o tom diskutovat budou. Jsme připraveni pomoci, ale člověk může vzít na loďku jen tolik lidí, aby se nepotopila, říká představitel vlády České republiky, ministr kultury. Dobrý večer.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Hezký večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Nelze pomáhat uprchlíkům na úkor naší bezpečnosti. Nelze pomáhat uprchlíkům na úkor naší civilizace. Varuje předseda Občanské demokratické strany. Dobrý večer.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Nehledejme v muslimech a priori nepřátele, ale spojence proti teroristům. Tak apeluje na veřejnost renomovaný arabista a islamolog. Dobrý večer.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Nepleťme uprchlickou krizi s protiislámskou hysterií. Zaděláváme si tak na problém, který se nám může vymstít. Upozorňuje bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby České republiky. Dobrý večer.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Hezký večer přeju.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A za vás veřejnost. Uprchlíci utíkají před teroristy, logicky tedy nemohou být teroristé. To je názor studenta Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy. Dobrý večer.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Naproti tomu student medicíny Univerzity Karlovy, který je velmi znepokojený otevřenými postoji vůči uprchlíkům a islámu, který považuje za nehumánní. Dobrý večer.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Dobrý večer.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Vzhledem k tomu, že veřejnost je situací, skutečně velká část veřejnosti situací znepokojena, začneme u zástupce veřejnosti. Pane Bělanský, proč vás neuklidňuje apel evropských politiků i třeba předsedy naší vlády pana Sobotky, že nemůžeme klást rovnítko mezi uprchlík a terorista?

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Protože ti lidé, kteří sem jdou, pocházejí z oblastí, kde převládá islám, čemu se říká v překladu také pokoření. Všichni z nich, a to by si měli všichni uvědomit a zamyslet se nad tím, v něco věří. To respektují. Ale staví na tom argumenty, to by se také dalo respektovat, jenomže někdy se stane taková věc, že k tomu použijí radikální cestu. A to už nerespektují. Protože jak my máme poznat, ano, na tom, kdo sem přijde nebo kdo přijde na kteroukoli jinou hranici, kdo z nich je toho schopen a kdo ne? Protože každý z nás v něco věří, ale málokdo by střílel po lidech.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak já poprosím pana ministra, aby reagoval.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Každopádně se jedná o velký a závažný problém. Je to v podstatě humanitární katastrofa pro miliony lidí, kteří utíkají před válkou. Tu válku někdo vyvolal. A je otázka co ten, kdo ji vyvolal, sleduje. Bohužel válka je vždycky velký byznys a to je velmi a hluboce nemorální. To znamená, je třeba rozlišovat mezi lidmi, kteří utíkají z bezprostředního nebezpečí, ale i tam je třeba věci regulovat a řídit, protože není možné, aby se po Evropě potuloval kdekdo, jak chce. Ani my nemůžeme. I my máme určité doklady a je třeba tedy respektovat právo a pořádek. A samozřejmě bezpečnostní rizika jsou, protože ta válka vyvolaná islámským terorismem je velmi nebezpečná a tam je třeba naprosto nulovou toleranci. Ale musí se naše jednání odehrávat v hranicích humanity, protože jsme kultivovaná evropská společnost, to znamená, ne nějaké hony na čarodějnice bez rozlišování. To by bylo špatně.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak já poprosím pana předsedu.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Vy jste se ptala, jestli souvisí migrace, jestli s migrací souvisí nějaké nebezpečí. Samozřejmě, že souvisí. A musíme si to odpovědět pozitivně a nemůžeme před tím strkat hlavu do písku. Migrace znamená v současné době nekontrolovaný pohyb obrovských mas lidí po Evropě. To už samo o sobě je nebezpečné. Z řad bývalých migrantů se rekrutují stoupenci Islámského státu. Stoupenci Islámského státu se rekrutují také v uprchlických táborech. Je prostě jasné, že migrace určité bezpečnostní riziko představuje a samozřejmě, že to neznamená, že každý uprchlík je terorista. To je nesmyslné. Ale je jasné, že s migrací se bezpečnostní rizika pojí a my si to musíme uvědomit. Já bych jenom ukázal jeden graf z mezinárodního výzkumu z univerzity v /nesrozumitelné/, který byl publikován ve Washingtonu, který ukazuje podporu, jakou má Islámský stát mezi uprchlíky ze Sýrie. A tady jasné vidíte, že samozřejmě naprostá většina Islámský stát nepodporuje, ale 13 % má pozitivní vztah k Islámskému státu. Nepomůže nám, když tato fakta budeme ignorovat. Ano, migrace přináší určitá bezpečnostní rizika a podle toho se musíme chovat.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já bych souhlasil s tím, že migrace představuje rizika, že se podle toho musíme chovat. Ten graf odráží současné rozložení sil na syrském bojišti. To znamená, že část lidí utekla před terorem takzvaného Islámského státu, část lidí utekla před terorem jednotek Bašára al-Asada. To znamená, že to je jistě relevantní informace, ale já bych nechtěl, aby to vyznělo tak, že pro samou obavu z potencionálních teroristů se zatvrdíme vůči všem uprchlíkům. To je celkem prosté.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já jenom krátká reakce. Já když jsem jel sem do studia, tak jsem viděl zprávu na jednom informačním serveru, kdy německý šéf kontrarozvědky říká, 80 % lidí, kteří přicházejí do Evropy, jsou mladí muži. Řada z nich bojovala v řadách Islámského státu. Musíme s tím počítat a musíme se podle toho chovat. To říká šéf německé kontrarozvědky. Tak přece před tím nemůžeme zavírat oči a musíme i toto brát vážně. To neznamená, že budeme každého uprchlíka podezřívát, ale musíme ta bezpečnostní rizika brát vážně a nic nám nepomůže říkat, ne, tady žádní teroristé nepřicházejí, nic se neděje, to jsou jenom lidé, kteří utíkají. Není to úplně pravda.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já nevím ještě, jestli můžu reagovat. Já neznám nějakého relevantního zastávce názoru, že zde nejsou žádná rizika. To říkají všichni, včetně muslimů, včetně zastánců muslimů, včetně reprezentantů zdejších muslimů. To znamená, já si myslím, že tento názor neslyším.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale řekněme si, že právě když jsem hovořila o představitelích Evropské unie, šéf Evropské komise Juncker, ten řekl, nesmíme začít odmítat běžence. Takže to nevypadá, že by došlo k nějaké výraznější regulaci. Angela Merkelová odmítla stanovení horní hranice pro uprchlíky. Dokonce tento týden prohlásila, že má-li fungovat Schengen, tak musí být nějaký trvalý mechanismus na rozdělování běženců. Takže ono to nevypadá, pane ministře, že by Evropa, ano, nějak chtěla příliv těch uprchlíků regulovat.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Já jsem byl naposledy před dvěma dny v Bruselu na Radě ministrů a trochu bych tyto výroky korigoval, protože každý rozumný politik si uvědomuje, že prostě v Evropě musí být pořádek a nějaký řád.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale promiňte, co pro to dělají, pane ministře? Protože to, co vám říkám, tak to jako nevypadá na ten pořádek. Tak co dělají?

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Například obrana schengenské hranice je jednou z priorit a i čeští vojáci a policisté se podílejí při obraně jednak maďarské a jednak slovinské hranice, vnější hranice Schengenu. To je celkem naprosto každému jasné, že tam je třeba napřít síly. Protože není, jak jsem už řekl, možné, aby zkrátka přes les nebo přes pole přišel kdokoliv, jak chce.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

To máte pravdu, ale já bych opět citovala pana prezidenta Zemana, který dnes prohlásil, že evropští politici o ochraně té schengenské hranice jenom žvaní, ano?

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

To je možná názor pana prezidenta, ale realita je poněkud jiná.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne. A vy máte, počkejte, a tak nám řekněte, co se děje konkrétně, ať nás uklidníte. Co teda, jak bude konkrétně teda hlídána?

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Například naše vláda vyslala určitý počet vojáků a policistů, jak jsem řekl, do Maďarska a do Slovinska, což je velmi konkrétní podíl na obraně té schengenské hranice.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale to ano, ale to není ta vnější, že jo. Pojdme to Řecko. Ale pojdme do Řecka.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

To je vnější. Tam jsou potom hotspoty, které samozřejmě jsou těmi záchytnými stanovišti a uvažuje se velmi o tom, že je třeba posílit a vybudovat je i třeba v Turecku.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak pane generále, vy tomu jistě rozumíte, vidíte. Řekněte nám, jste spokojen s ochranou vnějších hranic Schengenu? Probíhá to na profesionální úrovni?

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Abych tomu věřil, tak to bych se musel vrátit před hodinou z Marsu. Samozřejmě, že ne, protože od března se hovoří o tom, že je potřeba udělat něco s ochranou a já nemám pocit, že se ještě něco příliš děje. Pane ministře, já si vás velmi vážím a musím říct, že to, co udělala česká vláda na pomoc Maďarsku, bylo až v té době, kdy už žádní běženci tudy nechodili, už stál plot, nebyl žádný problém. Jinými slovy, česká armáda a stát se už nemůže dostat do problému. My pokud chceme být solidární, tak musíme být solidární, když ta krize je. V době, kdy se hnaly tisíce běženců přes maďarskou hranici, tak se v Česku vůbec nemluvílo o tom, že bychom jim pomohli. Ale to je jenom malá součást toho celého problému. Hlavní je to, že ta jižní hranice není chráněna. Nikdo není schopen přesvědčit Řecko, já mám dokonce takový pocit, že premiér Tsipras to dělá Němcům za tu, za ten způsob, jakým s ním vyjednávali během té krize v euru a podobně, protože to je flagrantní odmítnutí těch závazků a my jako Česká republika jsme přece podepsali schengenské ujednání s Evropskou komisí, s Evropskou unií. Máme právo teda, abysme měli pocit, že Schengen nefunguje de jure, ale i de facto. A on podle mě funguje už jenom tak opravdu velmi vážně málo a to by se s tím něco mělo dělat, protože jinak ti, co budou chtít jet do Chorvatska příští rok na dovolenou, tak by měli vyjet o dva dny dříve a měli by mít o půl kila konzerv sebou více, protože tam budou stát hrozně velký fronty.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ono je to takové zaklínadlo, že budeme chránit vnější hranici Schengenu. My bychom všichni rádi, kdyby to tak bylo, ale prostě pro to se nic nedělá. A není to náhoda, že šéf agentury Frontex při slyšení v září před Sněmovnou lordů řekl, že bychom mohli dobře chránit vnější schengenskou hranici, tak to bude trvat měsíce nebo spíše roky. A tohle taky musíme brát v úvahu a musí to brát v úvahu i česká vláda, protože pokud nedokážeme chránit vnější schengenskou hranici, tak bohužel, já toho nejsem žádný stoupenec, ale bohužel budeme muset chránit svoji hranici.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Tak nechme pana ministra. Byl včera v Bruselu, vidíte, vy jste byl v Bruselu.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Převčírem jsem byl, ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No, především. Tak co tedy konkrétně?

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Znovu říkám, to, co pan generál zmínil, jistě, trvalo to nějakou dobu, protože to vyžaduje mezinárodní koordinaci, pochopitelně, protože my těžko asi můžeme hájit hranice Maltý, ano? Nejsme námořní velmoc. Ale tato mezinárodní...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ono by stačilo to Řecko třeba pro začátek.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Řecko a Itálie. To jsou myslím dvě bolavá místa. Bohužel spolupráce italské mafie s těmi převaděči není žádným tajemstvím. To je velký problém. Jak jsem řekl na začátku, znovu opakuji, válka je byznys. To je amorální a to se bohužel děje. Nicméně evropské země se snaží na to reagovat. Jistě,

dovedl bych si představit větší pružnost, ale bohužel situace je taková, že se zareagovalo tehdy, kdy se zareagovalo, ale ta spolupráce zde je.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a už tedy se školí nějací pracovníci? Protože teda že ještě cituji pana prezidenta, ale on se k tomu dnes vyjadřoval, že byl na schůzce s panem Chovancem, povídal pan Zeman, a že pan Chovanec mu říkal, že Frontex, který má tedy chránit i tu vnější hranici na moři, má 6 lodí, ano, a z těch 6 je 5 v opravě. Že má tedy funkční jenom jednu.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Já se na to pana ministra zeptám. To opravdu nevím.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No jestli tady třeba pan Bělanský může být klidnější teďkon?

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

No tak já bych dodal, tady se mluví o Schengenu, o jaksi bránění našich hranic a tak dále, ale ten problém je hlavně v Sýrii a tam se má řešit ten problém. Má se řešit ta příčina, jo.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano, to máte pravdu. Ale pojďme teď, pojďme teď hovořit o tom, jestli tedy Evropská unie je schopna zajistit nám bezpečnost. Pane Kříži. Já jenom pana Kříže, ano, on ještě nehovořil. Hned budete hovořit.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Dobře. Já bych se ještě rád vrátil k tomu základu toho problému. A to je to, že tady rezonuje zásadně to, že uprchlíci by měli být bezpečnostní riziko pro Evropu z toho důvodu, že by mezi nimi měli být islamisté. My si musíme uvědomit to, že ti uprchlíci jsou a budou v budoucnu hlavní cílovou skupinou útoků islamistů a těch teroristů z Islámského státu z jediného důvodu a to je to, že když utíkají, tak oni zdiskreditují tím logicky tu myšlenku toho, že ten Islámský stát je ten ráj na zemi pro muslimy, že jsou to muslimové, kteří utíkají za tou liberální Evropou a utíkají za těmi svobodami a za tím bezpečím a tímto diskreditují ten Islámský stát. Tudíž islamisté v Islámském státu nesnášejí uprchlíky. Logicky tedy se mezi nimi nebudou vyskytovat ve smyslu toho, že by za námi nějakým způsobem proudili.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Pane Kříži, to je krásná myšlenka, ale absolutně, absolutně není pravdivá. Každý den a realita ji naprosto vyvrací. Nejenom že ti uprchlíci vůbec neutíkají do Evropy, aby užívali našeho liberálního řádu, možná někteří z nich.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Oni za námi utíkají, protože potřebují pomoc.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Naprostá většina chce využívat výhod sociálního státu a žijí ve svých komunitách a v ghetech. A my přede vidíme nejenom tu novou vlnu jako problém, ale my vidíme...

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Ne. Do těch ghet je uvalují ty vlády, protože se s nimi nechtějí bavit.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já bych jenom dopověděl jednu větu. My bychom přece měli vidět, že máme problémy i s integrací těch, kteří se tady narodili, kteří jsou druhou a třetí generací uprchlíků. Dokonce i z nich, jak ukázala třeba Paříž nedávno, se rekrutují teroristé. Tak přece si nemůžeme říct, ti lidé se tady chtějí integrovat a všechno je skvělé. Není to skvělé. Nefunguje to.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Ve Francii je 7 milionů muslimů. Extremistů, kteří šli bojovat s Islámským státem, je cirká 3000. Chcete říct, integrační procesy ve Francii nefungují? To je docela generalizace.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Chci říct, že integrační procesy nejenom ve Francii ale v celé Evropě nefungují. Podívejte se na míru nezaměstnanosti, podívejte se na kriminalitu, podívejte se na ty neúspěchy integrační politiky. Nebyl jsem to já, já to tvrdím taky, ale byla to kancléřka Merkelová, prezident Hollande, kteří řekli, multikulturalismus selhal. Integrace se nedaří. Musíme si říkat pravdu. Odhodte politickou korektnost a bavme se o tom problému otevřeně, protože jinak nepomůžeme ani těm uprchlíkům, ani nám.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Pane předsedo, tohle je čistý populismus.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To není žádný populismus.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

U integrace záleží na konkrétních opatřeních. Například ve Stuttgartu v Německu se podařilo díky tomu, že tam byl dobře nastavený systém, integrovat příchozí imigranty, protože tam to fungovalo tím způsobem, že se integrovali v malých skupinách, nevznikaly gheta a podobně. Bavte se o konkrétních opatřeních a nemluvte...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Jsou konkrétní příklady dobré integrace. Ale vidíme také příklady velmi špatné integrace. A ty nesmíme ignorovat.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já bych si dovolil jenom dvě stručné poznámky. Nejprve k panu Křížovi. Ten takzvaný Islámský stát si počíná naprosto nestandardně z jednoho prostého důvodu, jejich konání je protknuto silnou apokalyptickou rétorikou, nebo-li když to přeložím, oni se snaží proti sobě poštvat záměrně co nejvíce

lidí, protože oni mají představu, že musí vyvolat totální rozkol, který naplní nějaké jejich očekávání. A k panu předsedovi Fialovi, jistě, integrace mnohde selhala. O tom není pochyb. S tím souhlasím. Otázka je, do jaké míry a které problémy jsou nábožensky podmíněné, které jsou podmíněné sociálním vyčleněním, jo, čeho je více, kdeco.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

O tom se bavme, to je naprosto legitimní debata.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ale jistě. Mnohde selhala, s tím naprosto souhlasím, jsou vyloučené lokality, problémové lokality.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak. Necháme reagovat pana Atalaye. Prosím.

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Já bych tady trošičku reagoval tady na pana kolegu, že bych moc asi nesouhlasil s tím, že teda Islámský stát nemá rád ty uprchlíky a že jsou jako prvotní cíl pro ně, protože si myslím, že ten základ toho Islámského státu je v tom, aby oni využili tady tu migrační krizi a každopádně si myslím, že mezi nimi nějací ti fundamentálně smýšlící muslimové jsou. Já si myslím, že to jednoznačně využít museli, jinak by byli absolutně hloupí, tady tohohle chaosu, co se teď jako nastal, protože Evropa prakticky byla absolutně nepřipravena na tady tohleto a dokázalo se vlastně tím útokem v Paříži, že vlastně jeden z těch Syřanů, z těch uprchlíků vlastně, teda pardon, z těch teroristů byl uprchlík.

Václav KRÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Já jsem v žádném případě netvrdil, že v žádném případě mezi nimi nemohou být teroristé a že nemůžou využít těch řekněme, toho příchodu těch uprchlíků do Evropy řekněme těžce kontrolovaného. To jsem v žádném případě neřekl. Ale jde o to, že my musíme rozdělovat to, že uprchlíci jsou lidé, kteří potřebují pomoc a utíkají před tím extremismem, před tím Islámským státem, před těmi samotnými teroristy. Čil byl by nonsens je kategorizovat jako teroristy jako takové. To zaprvé.

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

To si myslím, že určitě ano, že máte pravdu. Ale já si nemyslím, že ti, já si myslím, že ti uprchlíci, kteří opravdu utíkají před tím terorem, tak se zastaví hned vlastně za tou první hranicí. Ale nebudou migrovat tou Evropou a nebudou si vyhledávat nějaké ty výhodné destinace, kde budou mít třeba vysoké dávky.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A pane Atalayi, kdo teda jsou ti běženci, kteří jdou dál do Evropy a nezastaví se?

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Já si myslím, že to jsou každopádně z většiny, si myslím, jak to tak vidíme v těch záběrech, že to jsou většinou mladí muži, kteří mají mobily v kapsách a podobně. Takže si myslím, že to jsou většinou jako

ti ekonomičtí migranti. Dokážu si i takových 60, 80 % si myslím, že to bude ono. Ale já si myslím, že to ukáže čas, kdy vlastně oni budou procházet tady těma sítama a že se budou vracet tady tihleti lidi.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Ono je možná relevantní tady k tomu zmínit, že v podstatě ti lidé, kteří zůstávají v těch kempech za hranicí, tak častokrát nemají možnost být zaměstnáni, jsou limitováni, jelikož je to velký počet samozřejmě uprchlíků, tak i ty orgány jako třeba OSN a podobně nezvládají registraci, nezvládají práci s těmi uprchlíky. To znamená, že ti lidé samozřejmě vzrůstá mezi nima to napětí ve smyslu toho, že už tam nechťejí zůstat, protože nemají budoucnost. Tak samozřejmě když mají tu možnost, tak se vydají dál. Ale to je ze zoufalství.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak necháme hovořit pana Vonšovského.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

A jsem slyšet?

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Jste. Samozřejmě.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Já chci říct jednu věc, prosím vás, mám mezi muslimama, mám spoustu známých i kamarádů ještě z dob studií, kdy se nehrálo na to, kdo je muslim, kdo je křesťan, protože to nikdo nebyl, jo. A já nevím, vy věříte v Boha?

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Ne. Já jsem ateista.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Jste ateista. Takže jste nečet ani Bibli, ani jste se nedíval do koránu, do ničeho.

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Pasáže.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Ti lidé jsou jiní. To, jak jsme se teďko tady bavili, vy jste se bavili mezi sebou, my jsme vás poslouchali, že Evropa si neuhlídá svoje vlastní hranice, je pravda. Neuhlídá. Já se divím, že ti kluci nejedou v bévépéčkách a v tankách sem, protože by je nikdo nezastavil.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

A v čem si myslíte, že jsou jiní?

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Počkejte, necháme pana...

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Já vám to řeknu, v čem jsou jiní. Já vám to řeknu, v čem jsou jiní. Já jsem byl pozván před 13 lety ke svému bývalému spolužákovi na návštěvu. Je to muslim. Tenkrát nebyl, když nám bylo 20. Mně už je teď přes 50. Ale před těma 13, 14 lety to byl muslim. A byli hrozně rádi všichni, že mě vidí. Oni mají obrovskou, početnou rodinu, bylo to na úpatí Kavkazu a teď vám jenom řeknu ten šok. Oni na moji počest porazili beránka, že si uděláme /nesrozumitelné/ a takový z toho skopovýho. Takže ho mířili někam tou hlavou, já na to koukal, ty jo, co se bude dít, a že ho teda podříznou. Oni toho berana podříznou tihleti muslimové. Ono se takhle to tam dělá. A on byl hrdej na svého syna, tenkrát tomu synovi bylo 5 let, dneska je mu těch 22. To jsou ti kluci, co sem chodí. On byl hrdej na toho svého syna, nebyl jedinej, měl tam ještě holčičku, ještě dalšího syna, a on říkal, on se jmenoval „Bachmut“ a on mu říká, ty zařízneš, podřízneš toho berana a ten kluk pětiletý na něj koukal normálně, jak když spad z višně. Ne. Ne. Já nebudu. On mu dal ten nůž do ruky, ta jeho ruka byla čtyřikrát větší než ruka toho kloučka. Takhle to přitláp tou svojí rukou a táh toho kluka k tomu beranovi. Já na to koukal, měl jsem husinu i na zadku a s tím klukem, kterej mu visel na tom noži podříz toho berana. Beran kvičel, ten kluk třikrát víc. Já vám říkám, jde o to, že ti lidé jsou jiní. /Souzvuk hlasů/.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale promiňte, ale u nás se také dějí zase zabíjačky prasat, chápete?

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Ale to je něco. Ale já jsem neviděl Čecha, kterej by dal pistoli klukovi do ruky malýmu pětiletýmu, aby bouchnul prase. Ti lidé jsou jiní. Jsou jiní ty lidé?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

No já se nechci, nechci teda snižovat relevantnost tohoto autentického svědectví, ale já se obávám jedné věci, že tohleto je tak na internetovou debatu, na kterou by vám někdo odpověděl, víte. A já jsem zažil, a teďka prostě příklad velkorysého, laskavého...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale počkejte, tak je to ale dojem, je to dojem zde občana, ano? Takže pojďme k tomu náboženství. Skutečně ti radikální islamisté tedy jsou tak fanatičtí do toho islámu? Protože to se těmi diskusemi prolíná. Nebo znají ho dokonale, ten islám? Víte, opravdu se jím řídí, pane doktore?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ti, kteří jsou radikální, nemusí být kompetentní. Když byli vyslýcháni radikálové za vlády /nesrozumitelné/, za vlády Husního Mubaraka, někteří byli mučeni, tak vyšetřovatelé s velkým překvapením zjišťovali, že tito lidé často mají obrovské mezery v koranické /nesrozumitelné/ a tak dále. To znamená, že čím radikálnější neznámá tím kompetentnější. Pokud jde o ten skutečný příběh, který jste zažil. Ano, islám určuje, jakým způsobem má být poraženo zvíře, aby jeho maso bylo rituálně čisté. Toto je mimochodem jedna z nejčastějších témat střetů. Muslimové mají veterinární posudky, že to je v pořádku. Protimuslimští bojovníci mají veterinární posudky, já nejsem veterinář, takže já se k tomu vyjadřovat nebudu.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne. Tady jde o to náboženství. Pane Bělanský, protože slyšel jste od pana doktora Ostřanského, že vlastně ti teroristé nebo islámští radikálové, oni neovládají často ten islám, chápete? Oni to mají v různých rychlonízkách. Je to tak, pane doktore?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Prosím vás, ono to není obrazný příměr. Ta knížka, Korán pro pitomce, tedy v anglickém originále, to není metafora, to skutečně existuje. To je prostě příručka.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A to nosí ti radikální islamisté.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ale ne. Ale já chci říct, že ti lidé, kteří prchají, aby se zapojili do boje proti Islámskému státu, oni samozřejmě chtějí podpořit určitý typ výkladu islámu, ale aby tam šli, tak musí mít určitou psychickou dispozici. Na to se zapomíná. Ten muslim si může zvolit spoustu různých výkladů islámů, včetně radiálních.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tedy myslíte, že jsou psychicky nemocní. Ne, abychom to nespojovali...

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ne. Já si myslím, že ti lidé se chtějí zapojit do boje, který je přesahuje. Já nejsem psycholog, já to nechci interpretovat, ale náboženské podmínění není výlučné. Je důležité, ale není výlučné.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

K tomu bych teda měl něco. Vy jste řekl teda, že radikální islamisti nebo teroristé neovládají islám, pokud se nepletu.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ne, pozor. Prosím vás negeneralizujte, já jsem říkal, že když byli vyslýcháni někteří radikálové tak... Já vám můžu říct konkrétní jména. Já jsem nepoužil generalizaci.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Dobře. Já jsem vám taky neskákal do řeči. A ti teroristé přeci jednájí v rámci koránu, že ano?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Jejich odpůrci taky jednájí v rámci koránu, víte?

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

V tom koránu se ale píše...

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Já bych chtěl jenom poznamenat, že já jsem absolvoval biblická studia, studoval jsem i korán, srovnávací teologii křesťanství - islám, judaismus - islám. Trošku o tom něco vím a mohu říci, že Islámský stát, to není střet dvou kultur, to je střet s barbarstvím. To prostě nelze absolutně... A ti lidé, ti uprchlíci, kteří před tímto barbarstvím utíkají, tak nejsou zastánci této filozofie. To je třeba rozlišovat.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Tak to bych netvrdil teda, že by utíkali.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Velmi jednoduše. My musíme rozlišovat, a běžně se to ve světě děje, mezi islámem jako náboženstvím a radikálním islámem, což je politická ideologie, to je politické náboženství, které se odvolává na některé radikální výklady islámu. Pokud to nebudeme rozlišovat, tak si nepomůžeme. Radikální islám je extrémně nebezpečný a když nebudeme chápat, že to je ideologie, tak nebudeme rozumět tomu, že nás chce zničit. A to je tak, že radikální islám není spokojen s tím, že dobývá území na Blízkém východě. Radikální islám, a čtème texty představitelů Islámského státu a dalších vůdců radikálního islámu, chce zaútočit na Evropu a chce dobýt západní civilizaci. A bohužel stoupenci radikálního islámu jsou nejenom na Blízkém východě, ale jsou i mezi občany zemí Evropské unie právě v té druhé a třetí generaci přistěhovalců.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak. Pan generál chtěl reagovat. Prosím.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

My si tu povídáme o Islámském státu, ale měli bychom říct, jak vzniknul a proč vzniknul? Vzniknul jako ochrana sunnitských kmenů na iráckém území kvůli vládě Núrího Malího, který je utlačoval. V řadách Islámského státu je řada /nesrozumitelné/ saddámovských důstojníků, kteří byli velmi sekulární. V žádném případě nebyli ortodoxně jaksi vychováni.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

A prvotní střet Islámského státu byl proti šíitům. Daleko mnohem větší množství pobitých lidí byli šíitové z bezpečnostních orgánů, šíitských milicí a podobně a první zahraniční novinář, který byl zavražděn tím otřesným způsobem, byl až poté, co západ začal bombardovat Islámský stát. Je potřeba si říct tyto pravdy, abychom věděli, kde ta, kde ten celej problém začíná. To, že dneska to má už ten přesah do západní Evropy a vidíme, to je věc, která se vyvinula i některými zásahy západních intervencí na Blízkém východě.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Takže vy, pane generále, chcete říci, že si za to můžeme nebo západ, my, západ si za to může sám?

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Já bych to tak úplně neřekl, je tady ale potřeba vidět, že jsme někde vstupovali do těch konfliktů, že jsme ty konflikty nějakým způsobem vyprovokovali a nedořešili a ty generovaly řadu nespokojenosti právě na tom Blízkém východě. A tohle dneska je, co vlastně zase sklízíme to, co jsme zaseli.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak já bych poprosila paní Kutilovou, protože paní Kutilová byla v Sýrii. Proč podle vás tedy ti uprchlíci utíkají,

Markéta KUTILOVÁ, humanitární pracovnice, spolupracuje s Člověkem v tísní

My jsme to přímo mapovali v Sýrii a jedním z hlavních důvodů, proč lidé utíkají, je strach. Protože Islámský stát neustále útočí na jejich vesnice, útočí často v noci, útočí na civilisty. Za další lidé ztrácejí naději, že to bude lepší, protože už 4 roky žijou ve válce. Dalším důvodem je, když máte děti a chcete pro ně vzdělání, tak většina základních škol nefunguje nebo v nich bydlí uprchlíci, případně jsou rozstříleny. Střední školy nefungují téměř vůbec. A dalším důvodem je obrovská inflace, protože v Sýrii ceny všeho vzrostly desetinásobně a pro lidi je hrozně těžký tam vyžít s jejich platem. No a v neposlední řadě je tím důvodem i fakt, že ta první vlna Syřanů už do Evropy odešla, oni jsou s nimi ve spojení, no a navíc oni pochopili trošku Angelu Merkelovou, její výzvu vlastně nebo její prohlášení, že bude přijímat Syřany, jako takovou výzvu jako my vás chceme, takže oni to pochopili tak, že teď je ta naše šance, teď nebo nikdy a my jsme tam vlastně byli v době, kdy lidé začali prodávat svoje majetky, začali se chystat na tu cestu, protože ta cesta do Evropy je hrozně drahá. A tady je potřeba si uvědomit, že lidi do Sýrie prostě nelze vrátet, protože není kam. Protože ze Sýrie je jedno velké bojiště a je potřeba válečným uprchlíkům pomáhat, ale Evropa by měla samozřejmě oddělovat zrna od plev a vybírat si, koho přijme a opravdu jako se tvrdě postavit ekonomickým migrantům.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale o to jde, jestli někdo ví, jak to oddělovat, to zrna od plev.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To, co teď bylo řečeno, je velice důležité. Já bych nechtěl, aby to zapadlo. Protože my si neporadíme dlouhodobě s tím migračním problémem, pokud se nebudeme podílet na stabilizaci situace na Blízkém východě a konkrétně v Sýrii. A tady platí to, co já říkám už dlouhodobě, to nelze udělat jinak, než že se odhodláme k vojenské akci, k vojenské operaci a zajistíme dlouhodobě tu stabilitu v tomto regionu. Jinak si prostě neporadíme s tím, že ti lidé odcházejí.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak a vy, pane předsedo, vy jste vlastně pro pozemní operaci, že?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ano. Já jsem pro pozemní operaci.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale řekněme si, že vlastně do té se nechce ani Francii, ani Americe a pan generál říká, že by to byla velká chyba. Tak kdybyste to tady mohl říci panu předsedovi.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ona ta situace se proměňuje a já si myslím, že nám nic jiného nezbude.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Já si myslím, že by to byla tragická chyba. Islámský stát musí porazit země islámské z Blízkého východu. Jenomže Saúdské Arábii Islámský stát vyhovuje, Turecku také vyhovuje. Takže tady není žádná shoda na tom, aby byli poraženi. Ano, když bude mezinárodní koalice islámských států a západu pod nějakou rezolucí Rady bezpečnosti OSN, tak proč ne. Půjde-li tam jenom západ, tak to je přesně to, na co ti lidé tam čekají a to přesně bude dál eskalovat ty problémy, které máme.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ale můžu, jenom krátká reakce. Samozřejmě, že ta myšlenka je ale taková, že by to musela být koalice, do které by byly zapojeny ty islámské země. A máme země jako Jordánsko, Egypt, které jsou připraveny bojovat proti radikálnímu islamu, protože je samotné ohrožuje. Takže samozřejmě koalice západ v čele se Spojenými státy, nikdo jiný na to nemá techniku ani schopnosti ani peníze. A do toho musejí být zapojeny islámské země. A jak se ukázalo v minulosti, tohle není nemožné. Jenom my k tomu musíme být odhodláni.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Pane předsedo, máte pravdu, ale nevyřešíme Islámský stát, pokud nevyřešíme občanskou válku v Sýrii. Ty dvě věci se musí řešit společně, byť ten konflikt není úplně stejný. Ale ani na jedné straně já nevidím to odhodlání, tu vůli najít to řešení. To tady prostě v tuto chvíli není. Saúdská Arábie bude chtít, aby šel Bašár Asad pryč, Rusové to chtít nebudou. Ne proto, že by ho milovali, ale proto, že je pro ně zajištění toho, že mají ty vojenské základny.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

A nebudeme-li mít odhodlání, já s váma úplně souhlasím, tak jsme ohroženi.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ne, no to je ale výborné, že my můžeme mít jako odhodlání, a slyšíte ale, že i ty muslimské země, že se jim do toho nechce. A je pravda, že jak prezident Obama, tak jiní vojenští odborníci, tak pan generál říkají, že si to tam právě bez těch muslimských zemí, že to nejde vyřešit.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To je pravda. Ale musí někdo tu koalici realizovat.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Tady se nám u tohoto diskusního stolu vlastně jakoby rýsuje to, na čem je v podstatě shoda, je třeba to řešit v místech vzniku konfliktu a lze to řešit jediné mezinárodní spoluprací. Přesně tak, jak tady zaznělo, mezi zeměmi západu, Ruskem, určitě i ve spolupráci s Čínou a rozumnými islámskými vládami. To je řešení. Zcela jednoznačně.

Bronislav OSTRÁNSKÝ, arabista, islamolog

Já bych v zásadě souhlasil s tím, co říkal generál Šándor. Já bych ještě jednu důležitou věc upozornil. Islámský, takzvaný Islámský stát je exces mezi excesy. On se už dávno rozešel i se svými ideovými spojenci, to znamená, on je nepřijatelný ideově i pro saláfisty ze Saúdské Arábie. To, že Islámský, takzvaný Islámský stát je přijímán jako představitel muslimů mezi nemuslimy mnohem více než muslimy, to je prostě skutečnost. Většina muslimů je považuje za naprostý exces.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Ale vidí v nich menší nebezpečí než třeba v Izraeli. To je další problém Blízkého východu.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

No ano. To je přesně, oni muslimské státy se vyjadřují proti Islámskému, takzvanému Islámskému státu, ovšem je otázka řekněme v pořadí priorit. Která je to priorita? Tak pro Turecko to určitě není priorita číslo jedna, pro Saúdskou Arábii to určitě není, v tom bych souhlasil. Ano. /Souzvuk hlasů/.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Já vás tady poslouchám, to ale znamená, že tam ten konflikt nikdy neskončí. Turkové podporují tu umírněnou takzvaně opozici v Sýrii, což není Islámský stát, jak se dozvídáme, to je někdo jinej, ale střílí na Syřany, kteří utíkají, zabíjí tam děti malé a matky těch dětí, ta takzvaná umírněná opozice. Turecko, to je NATO, ty jsou s náma v koalici. Tak ty je podporují. Ted'ko pro něj bojují Kurdové. Já mám známýho Kurda, kterej už ted' proti nim bojují nějaký kurdský milice. Počkejte. A kurdskem milicím my posíláme zbraně.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Ale my nesmíme dovolit, aby nám jejich konflikty zatahovali do našich měst a ulic, jo. To je zásadní.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Je to normálně na hlavu. NATO, Turecko posílá zbraně syrský umírněný opozici. Nejenom zbraně, oni tam posílají a podporují ještě nějaký Turkmeny ze SSSR. Počkejte. A my, Česká republika, posíláme municie a zbraně Kurdům, kteří jsou jediný, kdo si s nima dovede poradit. Nikdo jinej. Kurdové a potom ještě ty suchý, ty SU, jak ho ted' sestřelili. To je jediný, co si dovede poradit s tou takzvanou umírněnou opozicí.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale zmínili jste tady Turecko. Pojdme k Turecku. Ne, počkejte.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

A ted' je tady ještě Islámský stát, jo...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ale jde o to, abychom se k něčemu dopracovali. Protože Evropská unie hodně spoléhá vlastně na Turecko, je to tak, že tam by Turecko, ne, počkejte, pane ministře, Turecko by mělo ty uprchlíky zadržovat, že? Ano.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Jednoznačně. Turecko je členem Severoatlantické aliance a jak jsem řekl, není možné, aby k nám do Evropy ty konflikty jejich byly vtahovány. Takže my musíme ty hranice chránit.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Pane ministře, a myslíte si, že po událostech třeba posledního týdne se vám jeví Turecko jako spolehlivý partner při řešení uprchlické krize? Kdy i v diplomatických kruzích se objevují informace, že jaksi Turci nakupují načerno jaksi naftu, že, od Islámského státu a podobně, že tedy Turci jsou v tomto spolehliví?

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Každopádně Turecko je členem Severoatlantické aliance a po té vojenské stránce je nutná spolupráce. Jistě, jsou tam problémy, které...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak paní Kutilová, vy věříte třeba Turecku, je podle vás spolehlivé Turecko?

Markéta KUTILOVÁ, humanitární pracovnice, spolupracuje s Člověkem v tísní

Tak Turecko se v tomhle konfliktu chová trochu jako had z mého pohledu. A určitě Turecko je jedním z hlavních odběratelů ropy z Islámského státu, protože Islámský stát vydělává na ropě zhruba 1,5 milionů dolarů denně, vykupují to od nich válečné mafie, které to potom přeprodávají dál a jeden z konečných odběratelů, ten hlavní, je právě Turecko.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

No nicméně ať si o Turecku myslíme cokoliv, tak je pravda, co řekl pan ministr **Herman**, je to součást Severoatlantické aliance, na jeho území jsou minimálně 2 miliony uprchlíků, je to země, která podle informací, které jsou veřejně dostupné, poskytla zpravodajské informace Francii o nebezpečí teroristických útoků. Je to prostě země, s kterou musíme jednat a s kterou musíme nějakým způsobem počítat. Bez Turecka to řešení na Blízkém východě toho současného konfliktu vlastně není možné. A já ještě bych řekl jednu větu k té vojenské akci. Mně je úplně jedno, že to je momentálně nereálné. Stále víc politiků říká, že o tom musíme přemýšlet, i ti, co to před rokem vydávali za něco nesmyslného. Komu by se chtělo do války. Ale my přece musíme myslet na to, jak chránit svoji civilizaci, jak chránit Evropu. A jestli to nedokážeme jenom tím, že se tady uzavřeme, ale potřebujeme stabilizovat situaci kolem, tak to dělejme. Tady nejde o vývoz demokracie, o nic takového. Jde o nás.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Ale pane předsedo, skutečně ty argumenty, pane generále, kdybyste, protože to říká i prezident Obama, že prostě není dobré tam ta pozemní operace bez těch...

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já nesouhlasím s tím, co říká prezident Obama, protože jeho politika není dobrá.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ne. Ne. Já neříkám, abyste s ní souhlasil, ale jde o ten argument. Kdybyste nám mohl jasně vysvětlit, proč je taková obava, že pokud se do pozemních operací nezapojí i ty muslimské země, tak že to bude kontraproduktivní?

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Protože to budou považovat za další tažení křížáků proti islámu.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ale my s tím souhlasíme, aby se do toho zapojily islámské státy.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

A já vám ještě řeknu jeden faktor. Tady se mluví o geopolitice. Jeden faktor, který může spolehlivě ty muslimské země přivést za jednu, na jednu stranu barikády se západními státy a to je ta stupňující se /nesrozumitelné/ revnivost, protože Islámský stát se snaží vyvolat každým svým krokem, například zabíjením šíitů, širší konflikt mezi sunnity a mezi šíity. Někdy se říká, ale to je taková spíš novinářská nadsázka, že hrozí šíitsko-sunnitský konflikt. Pokud by státy, muslimské státy uznaly, že toto je skutečně reálné, pak by se takzvaný Islámský stát z priority číslo x stal prioritou číslo jedna, a pak by to mohlo mít úspěch.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, teď necháme hovořit občany. Prosím.

nejmenovaná osoba

Tak já jsem byl tento rok v Chorvatsku, když jsem se vracel z Chorvatska, tak ve Slovinsku mě kontrolovali na hranicích, jak kdybych byl zločinec. Když jsme potom letěli do Řecka, tak tady mám pár fotografií. 21. srpna na 10 dní jsme byli na Kosu, přímo v tom centru. Já vám řeknu, že když jsem tam s kamerou natáčel, tady jsou fotografie, bohužel nemůžu vám prezentovat to, co jsem tam natočil, je to hodinový film, když jsem to sestříhal, ale nebylo mi vůbec dobře, když jsem tam mezi migranty stál. Já vám řeknu, měli jsme tam rozhovory s delegátkou, měli jsme tam rozhovory s přímo s Řeky a ti Řekové za to nemůžou. Prosím vás, tam to dopadlo tak, že teda denně přistávalo a na fotografiích vidíte čluny. Jak přistávaly, prosím vás, to nebyli normální lidi, nezlobte se, nebyli. Protože ty čluny byly rozřezané na plážích. Tam byly vesty, tam byly dětské věci, všechno. Oni rozřezou člun, utečou, jdou do Kosu do města, tam stojí na policejní stanici a čekají, jestli dostanou bumášku. Jsou takhle malinký. To říkala sama delegátka, takhle malinký. Boje se policie, hrozně, městská policie, poněvadž ta se s nima nemazlila. Ale prosím vás, ty migranti, bylo nám až zle, protože přímo v městě pod těma nádherněma stavbama, na plážích jsou postaveny stany, přístřešky z kartonů, nikde není jedinej záchod. To je smrad, to je něco hrozného.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Prosím.

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Říkám, že za to ti migranti ale samozřejmě nemůžou, že jo. Oni tam přijdou a pakavad' to tam nemaj takhle připraveno, tak tam...

nejmenovaná osoba

Prosím vás, ale skutečnost taková je.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No ale pojďme, počkejte, pan Bělanský, aby to byl dialog, jo? Pan Bělanský.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Já samozřejmě s váma naprosto souhlasím a na to, na co bych upozornil hlavně, a na to nikdo v podstatě neupozorňuje a co by tady mělo zaznít, je antisemitismus, prosím vás. Prosím vás, můžu se vás zeptat, kdo pomohl milionům židům, kteří byli posíláni soustavně do plynu? Kdo jim pomohl v té chvíli? Až pozdě nebo to byli jednotlivci. A málokdo ví, že muslimové byli za 2. světové války na Hitlerově straně. Oni nemají rádi židy. Nenávidí je. Ano. Takže co chcete dělat...

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Část muslimů byla, ano, část muslimů byla na Hitlerově straně, například jeruzalémský /nesrozumitelné/ existovala divize SS. Část muslimů byla ve francouzském odboji. To je prosím vás taková argumentace...

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Byli na Hitlerově straně.

Markéta KUTILOVÁ, humanitární pracovnice, spolupracuje s Člověkem v tísní

Největší genocida v Evropě od dob 2. světové války byla spáchána na muslimech ve válce v Jugoslávii.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Podívejte, těch židů bylo miliony, ano?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já bych jenom doporučil, kolega Čejka to velice systematicky rozepsal, hodně o tom psal, o roli muslimů za 2. světové války na straně Německa i na straně protinacistických sil. Jsou případy z obou stran. To není generalizace. Tak to je. /Souzvuk hlasů/.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Jde o to, že i představitelé německé židovské obce jaksí již apelovali, že mají z toho obavu.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Ano. Já tady musím ještě říct jednu věc. Bohužel je smutnou skutečností, že v arabských knihkupectvích najdete knížky, které jsou na západě naprosto nepřijatelné. Otázka číslo 2 je, zda toto vyplývá z islámu anebo zda toto vyplývá z frustrace z blízkovýchodního konfliktu.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

To vyplývá z islámu.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak necháme pana ministra.

nejmenovaná osoba

Podle vás to vyplývá z islámu nebo ne?

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já se domnívám, že toto, ne, ne, já vám řeknu svůj názor. Ty konkrétní knížky o protižidovských spiknutích, včetně titulů u nás zakázaných, tam jsou populární zejména kvůli protižidovskému etosu, který je velice rozšířený a který souvisí s geopolitikou, nikoli primárně s islámem.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Každopádně Izrael, když tady byla ta otázka nastolena, je jedinou skutečnou demokracií na Blízkém východě a proto také zahraniční politika České republiky je jednoznačně v úzké součinnosti se státem Izrael. I co se týká bezpečnostních otázek. Proto jsou naši vojáci na Golanech, protože zcela pochopitelně je nutné s Izraelem koordinovat naše bezpečnostní zájmy. Tam to zkrátka velmi dobře funguje.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Já bych měl dotaz ještě možná na pana doktora. Co byste vy osobně ale, pokud sem přijdou teda uprchlíci a začlení se do společnosti, tak lze z toho dedukovat, že tady ten antisemitismus bude progresivní. Tak co byste s tím vy osobně dělal? Protože ten problém už tady je 2000 let a začlo to už Ismailem, že ano.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Myslíte, že když tady přijdou uprchlíci, že se tady automaticky rozšíří antisemitismus nebo já bych byl přesnější protižidovské nálady, protože Arabové jsou semité.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Je to pravděpodobné. Ano.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Já si nemyslím, že to je nevyhnutelně nutné, protože ne všichni Arabové, všichni muslimové jsou prostě proti židům. Určitě velká část ano.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Tak nechme tady pana Atalaye. Pan Atalay by nám mohl odpovědět. Prosím. Panu Bělanskému, kdybyste, který se obává tedy protižidovských nálad.

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Jako ze strany muslimů.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano.

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Já si myslím, že to je celkem reálné. Protože prostě ta muslimská komunita je problémová. V tomhle směru, co se týče židů jako všeobecně, tak mají to, většinou teda jako v té naší komunitě je, nejproblémovější část jsou Arabové, kteří prostě nikdy nebudou o židech mluvit nějak dobře. Já třeba řeknu takový příklad. Já mám manželku z Maroka, všichni v rodině jsou vysokoškolsky vzdělaní, ale prostě pokadě tam bude nějaké téma na židy, tak to budou všichni odmítat. Jednoznačně.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Jako je to teda, je to morálně přijatelné teda pro nás?

Hassan ATALAY, od svých šesti let žije v ČR, kaskadér

Takže ano, máte pravdu, že prostě jako muslimové po této stránce to mají v sobě hodně zakořeněné.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Toto je naprosto nepřijatelné a proto v současné době není vůbec myslitelné, aby muslimské obce získaly takzvaný druhý stupeň registrace, aby měly možnost se podílet nějakým způsobem na právních kooperačních modelech v České republice.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, necháme publikum. Prosím.

nejmenovaná osoba

Já zaprvé souhlasím s předřečníky posledními třemi. Ale zadruhý tento pořad ze své povahy je konfrontační. Nic proti tomu. Já bych si dovolil trochu otočit naši pozornost a já by sem chtěl poděkovat českým občanům, kteří nabídli aktivní pomoc těm, kteří tu pomoc nejvíc potřebují, takzvaným vnitřním uprchlíkům v Íránu, v Iráku. 153 lidí, kteří nebyli námi vybráni, ale vybrali si Českou republiku, aby legálně, zcela legálně požádali o azyl a chtějí tady žít. A tím chci říct, že čeští občané ve velkém množství jim nabídli přístřeší, pomoc a peníze, aby tady žít mohli. Čili jim a všem, kteří se v této akci podíleli, abych chtěl poděkovat, protože je to konkrétní pomoc, byť se nám může zdát 150 lidí málo, ale je to významná pomoc. Já za ni děkuji.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

To je určitě cenné a podporovat legální uprchlíky je možné a kdybysme to dělali, kdyby byli jenom ti legální, tak nemáme problém, ale podívejte se na toto. Toto je počet uprchlíků do Evropy v roce 2014, toto je za prvních 9 měsíců letošního roku, 850 tisíc nejstřízlivější odhad vysokého komisariátu OSN pro uprchlíky. To je množství, ve kterém se skrývá spousta bezpečnostních rizik a s kterým si my neumíme vůbec poradit. Ani integračně. A Evropská unie na to nemá žádné řešení.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak prosím. Tady máme další dotaz. Prosím.

Kamil KASÍK

Kasík Kamil. Dobrý den. Já se chci jenom zeptat, je to trošku odbočení od tématu, ale když tady máme už takovýho čestnýho hosta, pana ministra, mě by zajímalo, jak se **ministerstvo kultury** konkrétně bude řešit otázku islamismu v České republice, jo, která tady teďka vzniká ta hrozba teroristických útoků, který všichni říkají teda, že se nás zatím netýká. Je jenom otázka toho, kdy se nás začne týkat, jestli za 2, 3, 5, 10, 20 let či s další generací, ale ta přijde. A otázkou je to, což myslím, že je docela k tématu, rozsvěcení například vánočního stromečku, který je teďka velice diskutovaný. A mě by zajímalo, jestli ten trend toho, tý bezpečnosti na úkor toho, těch tradic evropských, západoevropských, jestli bude pokračovat, v tom případě, jestli budeme opravdu všichni se bát o to bezpečí naše, budeme opravdu se, budeme chodit v jednotlivcích, budeme se bát opravdu davů nebo prostě jestli se to bude prostě neustále prodlužovat nebo v co to jakoby vyplyne?

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane ministře.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Tak každopádně bezpečí občanů je první prioritou vlády. To zcela bez diskuse. Ale na druhou stranu **ministerstvo kultury** není silovým resortem jako ministerstvo vnitra nebo obrany. Nicméně v naší kompetenci je právě to, co jsem před chvilkou řekl, registrace církví a náboženských společností. A aby církve a náboženské společnosti mohly například vstupovat do škol, nemocnic, zdravotnických zařízení dalšího typu, věznic, armády, musí dostat takzvanou druhou registraci, takzvaný druhý stupeň. Musí tedy být známa jejich věrouka, která se zkoumá, musí tady být dostatečný počet příslušníků té které komunity a to islámské komunity nesplňují. To znamená, i kdyby dnes o to požádali, jako že o to nepožádali, tak podle současných zákonů ještě 10 let nemají tu možnost, protože zkrátka nezveřejňují svoji věrouku. Nicméně znovu opakuji, nelze generalizovat.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, protože on se čas blíží, my jsme tady, mluvíme o bezpečnosti, ano. A několikrát tady zaznělo NATO. Pane Kříži, vy si myslíte tedy, že NATO nás tedy teď ochrání? V té válce s Islámským státem?

Václav KŘÍŽ, student Fakulty sociálních věd UK, spolek Mladí občané

Tak když to dáme do kontextu, tak v podstatě ten termín války zaznívá od té doby, co byly pařížské útoky. A tam se Francie rozhodla využít kapacit EU, která zároveň samozřejmě nedodává kapacity vojenské ale spíše asistenci. Čili záleží na tom, jaká by byla forma operace. Ale pokud by byla operace schválená NATO, tak samozřejmě ty kapacity /nesrozumitelné/.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a to je právě zajímavé, víte, že my tady jsme několikrát řekli, jsme v NATO, Turecko je v NATO. Pane generále, kdybyste nám mohl to vysvětlit. Vy to určitě budete vědět. Tady pan prezident Hollande, že jo, řekl, že proti jeho zemi byl proveden akt války. A podle článku 5, že, kodexu NATO, když je proti jedné zemi proveden akt války, tak to bere celé to NATO a proč tedy Francie NATO nepožádala?

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Já se obávám, že to si myslí jenom pan prezident Hollande, při vši úctě k té váze těch útoků, prostě my nejsme ve válce v terorismu, s terorismem, tak jak říká pan prezident Hollande. Měli bychom opravdu velmi vážit slova, která používáme, obzvlášť když mluvíme o válce. Myslím si, že těch lidí, kterých je vystrašených, už je velmi mnoho. Tím nechci snižovat tu hrůzu, která se stala, v žádném případě. A fakt, že Severoatlantická aliance a severoatlantická rada vůbec o tom nejednala, vůbec se nikdo ani nesnažil otevřít článek 5, tak jak se stalo po 11. září ve Spojených státech a Francie prostě žádá Evropskou unii, to je myslím ukázka toho, že těch prvních řekněme přetopených výroků jaksí jít trochu na normální rétoriku a nedělat ty věci ještě horší, než jsou.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Jenomže my když říkáme, že jsme válce, tak to jsme si nevymysleli my, to je i terminologie, kterou vlastně nám vnucuje Islámský stát, který nám tu válku vyhlásil. Samozřejmě ta válka dnešní je taková trošku rozdílná. To není jenom to, že spolu někde bojují profesionální vojáci, ale ta válka má hybridní charakter a odehrává se i v našich ulicích.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No dobře, ale pane předsedo, proč tady, protože říkám, jsme v Evropské unii a NATO, tak proč se NATO v tom neangažuje? Nebylo požádáno.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Já vám rád odpovím, protože NATO má jiné úkoly a je to jiný typ chránění bezpečnosti.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A jaké úkoly? Protože teď se třeba občané nejvíc bojí terorismu.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Třeba vojenské. Ale na to, abychom se chránili před terorismem...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale jaké vojenské?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Musíme použít ochranu vnitřní bezpečnosti a na to bychom třeba měli mít Evropskou unii a ono se ukazuje, že Evropská unie v této věci nefunguje, není schopna naši bezpečnost zajistit. Podívejte se, jak reaguje na nebezpečí, reaguje kvótami, reaguje zákazem poloautomatických, legálně držených zbraní, což je úplný nesmysl a naši bezpečnost nechrání. Ale NATO nemůže zajišťovat vnitřní bezpečnost. NATO je vojenská organizace, která dobrým způsobem chrání mír v Evropě, o tom přece není sporu. A nepochybně kdybychom vytvářeli nějakou koalici v útoku proti Islámskému státu, tak NATO využijeme.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane Bělanský, co tomu říkáte?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Ale těžko je můžeme využít na ochranu Paříže.

Michal BĚLANSKÝ, student Lékařské fakulty Univerzity Karlovy

Víte, já bych řek, že NATO rozhodně nezajistí naši bezpečnost, ani Evropská unie a dopadne to tak, že tady bude silný antisemitismus.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Tak prosím.

nejmenovaná osoba

Já bych měl ještě otázku jako k té bezpečnosti. Budeme my jako Česká republika tomu problému nějak předcházet? Když se podíváme, měsíce proudily davy migrantů Evropou přes Maďarsko. A když Maďarsko udělalo plot, tak se Chorvatsko rozkoukalo, hele, tady jdou nějaký migranti, co budeme dělat? Odklonili to přes Slovinsko a Slovinsko se probudilo, hele, tady jsou nějaký migranti, co budeme dělat? Bude Česká republika nějak tomuto problému předcházet? Abysme se potom nerozkoukali, až Německo nebo Rakousko zavřou hranice, respektive zavedou hraniční kontroly a půjde všechno přes nás, my teprve zjistíme, že tady je nějaká migrační vlna?

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane ministře.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Tak Česká republika nejenže bude, Česká republika ty preventivní kroky dělá. Úzce spolupracuje s německou policií, a to jak spolkovou, tak v jednotlivých tedy hraničních spolkových zemích, především s Bavorskem a Saskem, tak také s rakouskou policií. Takže já nevím, kdybyste se vás zeptal, kdo z vás nějakého migranta potkal, nevím, kdo byste se přihlásil. I to jsou kroky preventivní české vlády. Je bezpečnost našich občanů absolutní prioritou. Ale na druhou stranu nesmíme vystoupit z toho rámce humanity. To je důležité. To znamená člověk, který potřebuje pomoc, tak také tu pomoc musí dostat. Ale ne bezbřehým způsobem, ale pod naší kontrolou a za našich podmínek. A to si myslím, že se daří.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ano. Ale zde občan se ptal na to, že přeci jenom kdyby náhodou došlo k tomu, že by Německo, Rakousko uzavřelo své hranice, tak je ta obava, že by...

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Nemůže k tomu dojít náhodou a bez předchozí informace, protože opravdu spolupráce mezi Policií České republiky a spolkovou policií německou i rakouskou je velmi intenzivní. To znamená, nějaké překvapení nemůže nastat.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak prosím.

Břetislav VONŠOVSKÝ, termofyzik z Tábora, studoval s muslimy

Není to možný. Pane ministře, prosím vás, já si myslím, že jste věřící člověk asi. To je všechno daný tím, že prostě křesťané, to je, kdo do tebe kamenem, ty do něho chlebem. Ale oni to mají jinak. Oni to mají, pane doktore, vy to víte v tom koránu, kolik je tam veršů. /Souzvuk hlasů/.

Bronislav OSTŘANSKÝ, arabista, islamolog

Spousta muslimů, velká většina muslimů odmítá, aby toto bylo vytrháváno z kontextu. Jako já můžu říct cokoliv a stejně to bude vyznívat, že já se /souzvuk hlasů/. Ale islám není software. A ten muslim není hardware. /Souzvuk hlasů/. Člověk, který čte korán, ten potřebuje prostředníka.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Dobře. Tak necháme pana ministra. Vážení, musíme končit.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Když jsem byl osloven, tak pane kolego, můžeme se podívat na Bavorsko, které je tou migrantskou vlnou velmi výrazně zasaženo. 60 let je tam u vlády křesťansko-sociální unie. A vidíte, že Bavorsko ten problém zvládá obdivuhodně. To znamená, to je konkrétní křesťanská sociální politika. To vůbec není tak, jak jste řekl.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak vážení, já bych na závěr poprosila pana generála Šándora, protože přece jenom se to ve veřejnosti objevuje, taková ta jak vy říkáte protiislámská hysterie. Proč je tedy nebezpečná?

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

No tak je to celkem jednoduché, my tu nemáme migrační krizi zatím, my jsme si ji sami vytvořili, pak jsme si ji institucionalizovali a naběhlo na to řada politiků. A těmi výroky, které tady pronášíme, když spojujeme migrační vlnu a užíváme u toho ta protiislámská hesla, ano, řekjeme, nechceme islámský radikalismus, ale nepoužívejme to, co používáme.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

No a proč? Proč? Já už musím končit.

Andor ŠÁNDOR, bývalý náčelník Vojenské zpravodajské služby

Protože na to naběhnou pravicoví extremisti, kteří jsou dneska unaveni romskou otázkou a podobně. Takže ti se rádi podívají na nějakou mešitu a podobně. To může vést samozřejmě k radikalizaci některých muslimů a pak si tu můžeme vytvořit ten problém, který tu nemáme. Oni nejsou bezproblémoví, ale já si nemyslím, že by byli kdovíjak radikální, že bychom se měli obávat. My si sami ten problém vytváříme.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

A závěrem. Cítíte se vy teď v nějakém nebezpečí?

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

Musíme se cítit...

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Ne. Pojdme, pojedme, ale teď budme k občanům korektní. Bojíte se jít po Praze? Ne, pojdme teď k České republice.

Petr FIALA, předseda strany /ODS/

No jsme korektní. Ne. Ale takto přece otázka nestojí. Ne. Teďka Česká republika není vystavena akutnímu nebezpečí, ale nebezpečí vystavení jsme, protože jsme v otevřeném prostoru, v Evropské unii, v rámci Schengenu a my přece musíme vidět, že to, co se děje v ulicích Paříže, se za chvíli může díť tady. Musíme se podle toho chovat a chránit naši bezpečnost.

Michaela JÍLKOVÁ, moderátorka

Tak pane ministře, jednou větou.

Daniel HERMAN, ministr kultury /KDU-ČSL/

Jako člen vlády České republiky mám nadstandardní informace. Česká republika není v bezprostředním ohrožení a mohu zcela ujistit, že vláda o jejich bezpečí dbá.